

KIRJALLINEN KYSYMYS 1080/2002 vp

Aktiv Hansa Oy:n perintätoimet ja velkakirjoihin liittyvät menettelyt

Eduskunnan puhemiehelle

Aktiv Hansa Oy ja C&A Finland Oy ostivat 31.3.2000 allekirjoitetulla kauppakirjalla Arsenal-omaisuudenhoitoyhtiöiden saatavat. Ostajat ovat runsaan kahden vuoden ajan perineet saatavia noin 57 000 velalliselta. Perinnässä väitetään olevan myös sellaisia velkoja, joita ei ole pitkiin aikoihin yritettykään periä ja jotka ovat tulleet jo maksetuiksi joko velallisen tai takaaajan toimesta tai muutoin, mutta joita koskevia velkakirjoja ei ole aikanaan asianmukaisesti mitätöity ja/tai palautettu velallisille.

Toinen hämmästyttä aiheuttanut asia on se, että Aktiv Hansa Oy ja C&A Finland Oy ovat omaksuneet selkeästi muista velkojista poikkeavan menettelyn velkasovinnossa. Nämä yhtiöt eivät tee ns. nollaohjelmia eivätkä viittä vuotta lyhyempiä maksuohjelmia. Yleensä maksuohjelmat ovat kahdeksan vuoden mittaisia ja niissä on yleisenä pidettävästä menettelystä poikkeavia purkuehtoja.

Kolmanneksi Rahoitustarkastus antoi 1.5.1996 ohjeen Dnro 15/269/96 saamisten luovuttamisesta ja arvopaperistamisesta. Ohjeen kohdassa 5 käsitellään saamisten tehokasta luovuttamista, ja kohdassa 6 asiakkaansuojan huomioon ottamista.

Rahoitustarkastuksen ohjeiden mukaisesti velallisille on kirjallisesti ilmoitettava ohjeiston edellyttämät seikat ja velkakirjoissa on oltava nimenomainen määräys velkakirjan luovuttamisokeudesta kolmannelle. Luovutuksen on oltava tehokas luovuttajan velkojia kohtaan. Lisäksi luovuttajan tulee huolehtia siitä, että velallinen on

tosiasiassa säilyttänyt velkakirjalain 15 §:ssä tarkoitetut väitemahdollisuudet myös uutta velkojaa vastaan.

Kun saatavien myynnistä perintäyhtiöille käytiin keskustelua keväällä vuonna 2000, annettiin hallituksen taholta ymmärtää, että saatavien myynnistä ilmoitetaan kirjeitse kaikille velallisille, joiden veloista oli kysymys.

Lukuisat velalliset ovat kuitenkin kertoneet, että minkäänlaista yhteydenottoa ei ole tullut. Ainoastaan perintätoimenpiteet ovat alkaneet, ja tarjoukset tiukoista sovintoehdoista on esitetty velallisille.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän kunnioittavasti valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Katsooko hallitus, että saatavien arvopaperistamisen ja luovuttamisen yhteydessä on huolehdittu velallisen suojasta viranomaisten antamien ohjeiden, lakien ja asetusten mukaisesti,

mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä velallisen suojan laiminlyömisestä selvittämiseksi ja korvaamiseksi,

katsooko hallitus, että Aktiv Hansa Oy ja C&A Finland Oy ovat menettelleet ostamiensa Arsenal-saatavien perinnässä kaikin osin asianmukaisesti hyvää perintätapaa ja kauppaehtoja noudattaen,

mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä väitettyjen epäkohtien selvittämiseksi ja korjaamiseksi ja

miten hallitus aikoo varmistaa sen, että maksetuiksi tulleita velkoja koskevat vanhat ja tulevat velkakirjat varmasti mitätöidään ja palautetaan velallisille välittömästi maksun tapahduttua?

Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 2002

Toimi Kankaanniemi /kd

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Rouva puhemies, olette toimittanut valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi kansanedustaja Toimi Kankaanniemen /kd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 1080/2002 vp:

Katsooko hallitus, että saatavien arvopaperistamisen ja luovuttamisen yhteydessä on huolehdittu velallisen suojasta viranomaisten antamien ohjeiden, lakien ja asetusten mukaisesti,

mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä velallisen suojan laiminlyömisestä selvittämiseksi ja korvaamiseksi,

katsooko hallitus, että Aktiv Hansa Oy ja C&A Finland Oy ovat menettäneet ostamiensa Arsenal-saatavien perinnässä kaikin osin asianmukaisesti hyvää perintätapaa ja kauppaehtoja noudattaen,

mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä väitettyjen epäkohtien selvittämiseksi ja korjaamiseksi ja

miten hallitus aikoo varmistaa sen, että maksetuksi tulleita velkoja koskevat vanhat ja tulevat velkakirjat varmasti mitätöidään ja palautetaan velallisille välittömästi maksun tapahduttua?

Vastauksena kysymyksiin esitän kunnioittavasti seuraavaa:

Arsenal-omaisuudenhoitoyhtiöiden myydessä perittäviä ja jälkiperittäviä velallisten oikeudenmukaisen kohtelun turvaamiseksi kaupalle

asetettiin ehdoksi, että perintätoimintaa harjoittavan yhtiön on oltava suomalainen ja sen on noudatettava, kuten muidenkin suomalaisten perintätoimintaa harjoittavien yhtiöiden, saatavien perinnästä annettua lakia ja siinä edellytettyä hyvää perintätapaa.

Ostaja ja myyjä ilmoittivat velallisille yhteisellä kirjeellä velkojan muuttumisesta. Velallisten osoitteet saatiin väestörekisterikeskuksen rekistereistä. Kirjeistä palautui 5—10 prosenttia tuntemattoman osoitteen vuoksi. Vaikka kirje ei tavoittanutkaan kaikkia velallisia, se ei aiheuta velallisille oikeuden menetystä tai muutakaan vahinkoa.

Saatavien perinnän lainmukaisuutta ja hyvää perintätapaa valvoo kuluttaja-asiamies silloin, kun perintä koskee kuluttajasaatavaa. Kuluttajaperinnästä syntyvät erimielisyydet voidaan saatavaa kustannuksitta kuluttajavalituslautakunnan käsiteltäviksi. Jos kuluttajavelallinen katsoo, että hänelle on perinnässä aiheutettu esimerkiksi kohtuuttomia tai tarpeettomia kuluja taikka tarpeettonta haittaa, velallinen voi asian laadusta riippuen ilmoittaa siitä kuluttajavirastoon tai tehdä valituksen kuluttajavalituslautakunnalle. Kuluttaja-asiamies tai markkinatuomioistuimien voi kieltää lainvastaisen toiminnan ja tehostaa kieltoa uhkasakolla. Tältä osin nykyistä käytäntöä on pidetty riittävänä ja toimivana.

Pankeissa ja perintätoimistoissa sääntönä on se, että velan tultua maksetuksi velkakirja mitätöidään ja asiakkaan halutessa velkakirja palautetaan. Jos maksettua velkaa aletaan jonkin virheen seurauksena periä uudestaan, ja asiakas reagoi siihen, asia tutkitaan ja todettu virhe korjataan palauttamalla liikaa perityt rahat korkoineen. Tältä osin nykyistä pankki- ja perintätapaa voidaan pitää riittävän luotettavana ja hyvänä.

Lisäksi on muistettava, että lähtökohtaisesti velallisella on näyttövelvollisuus maksamistaan veloista, mutta myös velkojalla on velvollisuus säilyttää tositteet saamistaan maksuista. Jos asiakkaalla on ongelmia saada omaa asiaansa koske-

via tietoja tai jäljennöksiä esimerkiksi velkakirjoista tai maksamistaan maksuista, hän voi kääntyä esimerkiksi asuinkuntansa kunnallisen kuluttajaneuvojan tai talous- ja velkaneuvojan puoleen.

Helsingissä 8 päivänä tammikuuta 2003

Ministeri Suvi-Anne Siimes

Till riksdagens talman

I det syfte 27 § riksdagens arbetsordning anger har Ni, Fru talman, till behöriga medlem av statsrådet översänt följande av riksdagsledamot Toimi Kankaanniemi /kd undertecknade skriftliga spörsmål SS 1080/2002 rd:

Anser regeringen att man i samband med värdepapperiseringen och överlåtelsen av fordringar har sört för gäldenärens skydd i enlighet med myndigheternas anvisningar, lagar och förordningar,

vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att utreda och kompensera försummelse av gäldenärens skydd,

anser regeringen att Aktiv Hansa Ab och C&A Finland Ab vid indrivningen av de Arsenal-fordringar de köpt har förfarit på ett till alla delar korrekt sätt och iakttagit god indrivningssed samt följt köpevillkoren,

vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att utreda och rätta till de påstådda missförhållandena och

hur ämnar regeringen försäkra sig om att gamla och kommande skuldebrev som gäller skulder som har betalats säkert makuleras och returneras till gäldenärerna så snart betalning skett?

Som svar på detta spörsmål får jag värdsamt anföra följande:

För att trygga ett rättvist bemötande av gäldenärerna ställdes i samband med försäljningen av egendomsförvaltningsbolaget Arsenal fordring-

ar som är föremål för inkasso och efterinkasso som villkor för affären att det bolag som sköter indrivningen bör vara finskt och att det liksom andra finska bolag som bedriver indrivningsverksamhet bör följa lagen om indrivning av fordringar och den goda indrivningssed som lagen förutsätter.

Köparen och säljaren meddelade i ett gemensamt brev gäldenärerna om ändringen av skulderna. Gäldenärernas adresser erhöles ur befolkningsregistercentralens register. Av breven returnerades 5—10 % på grund av att adressen var okänd. Även om brevet inte nådde alla gäldenärer uppkom det inte någon rättsförlust eller annan skada för gäldenärerna.

I de fall då en indrivning gäller en konsumentfordran övervakar konsumentombudsmannen att indrivningen följer lagen och god indrivningssed. De tvister som uppstår vid konsumentindrivning kan utan kostnader hänskjutas till behandling vid konsumentklagonämnden. Om konsumentgäldenären anser att han vid indrivningen till exempel har orsakats oskäligen eller onödigen kostnader eller onödigen men, kan gäldenären beroende på ärendets natur anmäla det till konsumentverket eller klaga hos konsumentklagonämnden. Konsumentombudsmannen eller marknadsdomstolen kan förbjuda verksamhet som strider mot lagen och förstärka förbudet med vite. Till denna del har nuvarande praxis ansetts vara tillräcklig och fungerande.

I banker och inkassobolag är regeln den att när en skuld har betalats makuleras skuldebrevet och om kunden så önskar returneras det. Om man till följd av något misstag börjar indriva en betald skuld på nytt och kunden reagerar på detta undersöks ärendet och det konstaterade felet rättas till genom att det penningbelopp som uppburits för

mycket återbetalas inklusive räntor. Till den här delen kan den nuvarande bank- och indrivnings-seden anses vara tillräckligt tillförlitlig och god. Dessutom bör man komma ihåg att gäldenären i princip har bevisningsskyldighet i fråga om sina betalda skulder men också att fordringsägaren har skyldighet att spara bevis på mottagna betal-

ningar. Om en kund har problem att få uppgifter om sitt eget ärende eller kopior av t.ex. skuldebrev eller erlagda betalningar kan hon eller han exempelvis vända sig till den kommunala konsumentrådgivaren i den egna boningskommunen eller till en ekonomisk rådgivare eller en skuldrådgivare.

Helsingfors den 8 januari 2003

Minister Suvi-Anne Siimes